

دهورهی تازه

نۆکتۆبه

47

10 ی تشرینی دووهم / نۆقه مبه 2022

نآزادی ژن و یه کسانیکه خوازی، سیکولاریزم، وهستانه وه
دژی نه داری و نایه کسان... خه سه له تی بزوتنه وه ی
شۆرشگێرانیهی خه لکی ئییران پیکده هیئن!

ئیرادهی جه ماوهر له ئایندهی
شۆرشێ ئییراندا!

عوسمان حاجی ماری

بۆ لاپه ره ۲

رژیمی ئییران
هه ره شه ی
کۆمه لکۆزی
ده کات!

موحسین که ریم

گفتوگۆ له گه ل ریبوار نه حمه د،
نه ندای مه کته بی سیاسی
ده رباره ی خرۆشانی جه ماوهری له
دژی رژیمی جمهوری ئیسلامی!

بۆ لاپه ره ۵

دریژکردنه وه ی ته مه نه ی په رله مان و
مزایه ده ی ئۆپۆزیسیۆنی بۆرژوازی!

عه بدولآ مه حمود

بۆ لاپه ره ۱۱

جامی جیهانی یان گۆرستانی
کریکاران!

مسته فا باهیر

بۆ لاپه ره ۱۳

نآزادی، یه کسان، حکومتی کریکاری!

دوای ئه وه ی که رژیمی ئیسلامی ئییران به رامبه ر
به خرۆشانی شۆرشگێرانیهی ژنان و لاوان و
خه لکی کریکارو زحمه تکیش ده سه وه ستان
مایه وه نه یتوانی به کوشتنی سه دان خۆپیشاندهر و
زیندانیکردنی هه زاران، به نه نجامدانی تاوانی
زیندانی ئه وین و کوشتاری نوێڤخوینانی بلوچ له
زاهدیان و... پاشه کشه به جه ماوهری راپه رپو بکات،
دواهه مین کارتێ خۆی بۆ سه رکوتی جه ماوهری
خرۆشاو راکیشا!

رژیمی ئیسلامی، بۆ ئه وه ی سیفه تیکی شه رعی بدات
به سیاسی ته ی کۆمه لکۆزیه که ی، له جیاتی
فه رمانده کانی سوپا و له شکر و پاسدار و به سیج ،
ئه ندامانی مه جلیسی ئیسلامی (په رله مان) به ده نگ
۲۲۷ ئه ندام له کۆی ۲۷۰ ئه ندام، داوای له ده سه لاتی
دادوهری کرد سزای سێداره به سه ر
خۆپیشاندهراندا جێبه جی بکات! دوای ئه وه ش
فه رمانده ی هێزه زه مینه کانی سوپا هه ره شه ی
ئه وه ی له خۆپیشاندهران کرد که تائیس تا هه موو
هیزی خۆیان به کار نه هیئاوه! له هه نگاوی یه که می
جێبه جیکردنی هه ره شه که یاندا، دادگای رژیمی
ئیسلامی فه رمانی سێداره ی بۆ دوو زیندانی
خه لکی زاهدیان ده کرد که پێشتر ده ستیگیر
کرابوون و له رۆژی ۶ی مانگدا له سێداره دران.
هه ره شه ی سێداره دانیش له سه ر دوو رۆژنامه وانی
ژن هه یه که په رده یان له سه ر تاوانی کوشتنی ژینا
ئه مینی له لایه ن پۆلیسی ئیرشاده وه، هه لمالی!

بۆ لاپه ره ۲

درێژە..... رژیمی ئێران ھەرەشە کۆمەڵکۆزی دەکات!

کۆمەڵکۆزی زیندانیانی
خۆپیشاندانەکان و
خۆپیشاندەران سارد نابیتەوہ.
گری شۆرش رۆژبەرۆژ زیاتر
کلیبە دەستی و تا گەیانندی
پەيامەکەى بە کۆتایی
دانامرکیتەوہ! پشتیوانی جیهانی
بۆ ئەم شۆرشە فراوانتر
بۆتەوہ. کریکاران و ژنان و
لاوانی ئازادىخوای دنیا و
بەتایبەتی ناوچەکە ئەرکی
میژوویی و چینایەتی و
سیاسیمان لەسەرە کە دژی
ئەم ھەوسارپچرانەى جەمھوری
ئیسلامی بوەستینەوہ و لەپال
خروشان و شۆرشى
جەماوەرى خەلکى ئێراندا
بەھەموو تواناوہ رابوہستین.
خەلکى ئێران جەنگى ئیمە؛
کریکاران و زەحمەتکیشان و
ژنان و لاوانى کوردستان و
عیراق و یەمەن و سوریا و
لوبنان و ناوچەکە دەکەن.
ئەوان لە قەلای ئیسلامی
سیاسیەوہ خەریکن جەنگى
ئازادى خوایان و ئیمە دەکەن.
ئەم شەرە بۆ ھەموومان
چارەنوسازە. دەبى بەشداری
جدى بکەین.

رژیمی تاوانباری ئیسلامی
ئێران، کە بەتەواوی ترسی
مەرگی لینیشتوہ، بەوہوہ
نەوہستاوہ و شەپۆلیکی
رەشبگیری خۆپیشاندەرانى
بەتایبەتی لە شارەکانى ئێران
(بێجگە لە کوردستان کە
توانای ئەو کارەى نیہ)
دەستپیکردوہ و تائىستا دەیان
ھەزار کەسى دەستگیرکردوہ،
تا لەو رێگایەوہ کۆتایی
بەخۆپیشاندانەکان بەیتى و
ئەگەرى ئەوہش ھەیە ئەم
زیندانیانە وەکو بارمتە
بەکاربەیتى و تاوانیکی
مەترسیدار دەرھەق بەوان
ئەنجام بەت.

بەلام ئەم رژیمة دێندەى کە
لەماوہى ٤٣ سال تەمەنى
نەگرسیدا دەیان ھەزار
ھەلسورای سیاسى
لەسیدارەداوہ و یان کوشتارى
سەرچادەبى بەناوى (دوژمنانى
خودا)وہ بەرپەختوہ، ھەموو
شیوازەکانى سەرکوتى خوێ
دژى خەلکى شۆرشگىرى
ئێران تاقیکردوہوہ و رۆژدواى
رۆژ ناپەزایەتى و دژایەتى
خەلک بۆ ئەو رژیمة نەک

ساردو خاوەنەبۆتەوہ، بەلکو
بەتپەرىنى تەمەنى رژیم،
نارەزایەتى خەلک فراوانتر و
گشتگىرتەر و رادیکالتر و
جەربەزانەتر بوہ. بەجۆرىکە
لەماوہى نزیک بە دوو مانگى
رابردووا، لاوانى کچ و کور و
خویندکاران جیهانیان تووشى
سەرسورمان کردوہ لە
ئازایەتى و چاوەنترسى
بەرامبەر بە دەسلەتیک کە لە
تەپلى سەریەوہ تا نوکی پى
چەکدارە و خاوەنى دەیان
ھەزار ھىزى چەکدارى
بەسىجى و پاسدارو
دامەزراوہى دیکەى
تیرۆرىستى! ھاوکات
ھاتتەمەیدانى مامۆستایان و
خانەنشینان و کریکارانى
دامەزراوہ پىشەسازىەکانى
ئێران و بەشدارییان
لەخروشانى جەماوەرى کچان
وکورانى لاووا، ئەوہ نیشان
دەدات کە خەلکى ئێران بریارى
کۆتایی خوایان داوہ بۆ
روخاندنى رژیمی ئیسلامى
ئێران و سەرکوت و
ھەرەشەکانى رژیم
نایانگىریتەوہ!

ئەزمونی شۆرشە
جەماوەرىەکانیش نیشانیان
داوہ کە سەرەنجام دەسلەلاتە
سەرکوتگەر و دێندەو
ئىنساکوژەکان، ئەوکاتەى
جەماوەرى کریکارو
زەحمەتکیش و لاوان و ژنان
بریاریان داویت، دەتوانن لەسەر
کورسى دەسلەلات کىتشان
بکەنە خواروہ. بۆیە ئەو
ھەرەشانەى جەمھورى ئیسلامى
لە بەرپاکردنى تاوانى
کۆمەڵکۆزى دژى
خۆپیشاندەران و زیندانیەکان،
دەیکەن، تەنھا نیشاندەرى
ئەوہن کە ئەو رژیمة ھارو
دێندەى رۆژەکانى کۆتای
تەمەنى خوێ دەژمىرى، بۆیە
سەل لە دێندانەترین شیوہى
سەرکوت ناکاتەوہ. بەلام
خەلکى ئێرانیش بریارى خوایان
داوہ بۆ ریشەکىشکردن و
پىچانەوہى بارگەو بنەى ئەم
رژیمة خوینخۆرە کە ٤٣ سالە
بە ئاگرو ئاسن حوکمیان
دەکات، بۆیە ئەوانیش سەل
لەدانى قوربانى ناکەنەوہ!
کوانوى شۆررشى جەماوەرى
ئێران بە ھەرەشەکانى

جولانەوہى ئیسلامى لە خۆرھەلاتى ناوہراست و لەئاستى نیونەتەوہییدا بە ھەرەسى رژیمی ئیسلامى ئێران لەھەناسەدان
ئەکەویت. شکستى جەمھورى ئیسلامى لەئێراندا لەجەرگەى خروشانىکى سکولارىستى مەزنى جەماوەرىدا روودەدات. خروشانىک
کە دەست بۆ بنەماکانى بىرکردنەوہى کۆنە پەرستانەى ئیسلامى دەبات و نەتەنھا لە بىروراى گشتى جیهاندا تروى دەکات،
بەلکو مەحکوم و رىسوای ئەکات. شکستى رژیمی ئیسلامى شتىکى لەبابەت ھەرەسى ئەلمانىای نازى دەبیت. ھىچ فاشىستىک
ناتوانى بەسادەى و تەنھا بەخوچیاکردنەوہى مەکتەبى و رىکخراوہى خوێ لەم جەمسەرە ھەرەسکردوہدا ھەلئوئىست و
جىگاوریگای خوێ بپارىت.

مەنسورى حکمەت، مێزگردى "بەلالکردن و ناوابوونى ئیسلامى سیاسى" ٢٠٠١

ئیرادەى جەماوەر لە ئایندەى شۆرشى ئیراندا!

عوسمان حاجى مارف

پۆشاک تا خواردن و بگرە
پەيوەندىە کۆمەلایەتیهکانیشى
لەخواست و ئارەزوو وىستى
خەلک دامالیوه، ھەموو
ئەمانەو زیاترىش بەمانایەک

تەعبىر لە مامەلەى ئەوپەرى
بئیرادەکردنى ئىنسانەکان
دەکات، کە تەنھا لە پیناوی
ئەو دەبايەکە دەبیت ئیران وەک
کۆمەلگەىەکی سەرمايەدارى،
کارى بەکرىيە ھەرزانى تیدا
بەريوہبىرىت، واتە ئاینى
ئىسلام ئایدیۆلۆژیايەکە
دەتوانیت بەکاربھىنرىت بۆ
رەخساندن و سەپاندنى ھىزی
کارى ھەرزان، بۆ سەپاندنى
بئیرادەکردنى ئىنسانەکان،
بۆسەپاندنى دەسەلاتى کەمىنە
بەسەر زۆرىنەى کۆمەلگەدا،
واتە دىنىيەکە گونجاوہ بۆ
دەسەلاتىيەکی سىياسى
کەدەستکراوہیە بەدردانە
ترىنشىتووز تەعبىر لە خۆى
بکات، ھەربۆیە روخانى
کۆمارى ئىسلامى و جىايى دىن
لە دەولەت و پەروەردە
پیداويستىەکی ھەياتى و گرنگ
و ھەر ئىستايە بۆ دانىشتوانى
ئیران.

تەنھا رینگا بۆرزگاربوون لەم
بارودۆخە پەردەھەلمالینە لەو
بارودۆخ و ئایدیایانەى
بئیرادەکردنى ئىنسانەکان
بەرچەستە دەکەنەوہ، ھەولدان و
کارکردن و خەباتە بۆ
گەرانەوہى ئیرادەى ئىنسانەکان
بۆ بریاردان لەسەر ديارىکردنى
چارەنوسى خۆيان و بریاردان
لەسەر چۆنىەتى ژيان و
گوزەرانى خۆيان. ئەمەش تەنھا
لەرپى جىگىربونى
دەسەلاتىيەکەوہیە مانا پەيدا
دەکات کە تەعبىر لە
زۆرىنەى دەنگ و

جائەو ئایدیۆلۆژيايە ھەرچىەک
بیت ئاینى بیت یا نەتەوہی،
تائىفى بىتئیان
رەگەزى... جىاوازيان لە رادەى
بئیرادەکردن و چەوسانەوہى
کرىکاران و زەحمەتکيشاندا
نابیت و چەندىن پاساو دەکەنە
مايەى رەسمىەتدان بە
چەوسانەوہى ئىنسان لەسەر
ئىنسان.

لەم سەرەتايەوہ دەمەويت
بچمە ناو جۆرىک لەدەسەلاتى
سىياسى کە ۴۳ سالە کۆمارى
ئىسلامى لە ئیران پەپرەوہى
دەکات، دەسەلاتىيەکە بە ھىچ
جۆرىک ماناو فرسەتى بۆ
ئیرادەى ئىنسانەکان
نەھىشتوہتەوہ، دۆزەخىيەکی
وہەى بۆ دانىشتوانى ئیران
ھىناوہتە گۆر، کە ھىچ جۆرە
مافىيە بۆ ژنان و مندالان و
کرىکارو زەحمەتکيش تيا بە
رەسمى نانسرىت، ئاینى
ئىسلام و مەزھەبى شىعەيان
کردۆتە ئایدیۆلۆژيايەکی پىرۆز
بۆ لە قالىدانى ژيان و
گوزەرانى تەواوى دانىشتوانى
ئیران، کە سەرکوتى
ئیرادەوہەموو بىمافىيەک و
بەرخوردى نائىنسانى بە
حوکمى کۆتەک و سىدارە
دەسەپئىرىت.

ھىژمۆنى و دەخالەتى
دەسەلاتى کۆمارى ئىسلامى لە
تەواوى ژيان و گوزەرانى
ئىنسانەکاندا چوارچىوہىەکی
وہەى فەراھەمھىناوہ کە
ھەموو جومگەکانى ژيانى
خەلکى کۆنترۆلکردوہ، ھەرلە

لەبەردەم چەوسانەوہى ئىنسان
لەسەر ئىنسانتەنھا مانای
ئازادىە بۆ بازارو مامەلەکردن
بە ھىزی کار لەلایەن
سەرمايەدارانەوہ. بەم جۆرەش
گەرانەوہى ئیرادەو شکۆى
ئىنسان تەنھا لە رىگەى
ھەلوہشانەوہى پەيوەندىەکانى
بەرھەمھىنانى سەرمايەدارى و
بازارەکەىوہ دەستەبەر دەبیت
و مانا پەيدا دەکات.

ھەر لەم ئاراستەىوہ دەتوانىن
بلىن دەسەلاتى سىياسى لە
کۆمەلگەى سەرمايەدارىدا لە
ھەر فۆرمىکدا رەنگ
بداتەوہ، ئەو ماناو ئامرازىە کە
بئیرادەکردنى ئىنسانەکان
عەمەلى و بەرچەستە دەکاتەوہ.
دەسەلاتى سىياسى لە ھەر
شۆوازو فۆرمىکدا لەلایەن چىنى
بۆرجوازيەوہ رىکخراپىت و
دامەزرابىت تەنھا ئەو
دەزگايەىە کە دەستور و ياساو
بپارەکانى بالادەستى
کەمىنەىەک بەسەر زۆرىنەى
کۆمەلگەدا بە ھەند وەردەگرى
و کارى پىدەکرىت.

مەترسىدارترىن شۆوازيش لە
جۆرەکانى دەسەلاتى
بۆرجوازي بۆ زیاتر
بەرچەستەکردنەوہى
بئیرادەى و گۆشەگىرکردنى
خەلک بۆ دەورىان لە
ھەلسورانى سىياسى و
دەسەلاتى سىياسىدا، ئەو
جۆرەىە لە دەسەلات کە
ئایدیۆلۆژيايەک دەکاتە ھىماى
پىرۆزى بۆ دەولەت و
پاراستنى دەسەلاتى سىياسى،

بئیرادەکردنى ئىنسانەکان لە
پىکھاتەو خەسلەتەکانى
سىستى سەرمايەدارى، بەو
مانايەى ئەم سىستەمە
ئىنسانەکان ناچار دەکات
کيشن بۆ بازارى کار تا ھىزی
کارىان بفرۆشن، کرىکارانىش
تا بتواننھىزی کارىان وەک
کالايەک لە بازاردا ساغ
کەنەوہ، وەبە ناچارى بژىوى
ژيانىان دابىن بکەن، لە ناو
بازارى سەرمايەدارىدا، ھىچ
ھەلبژاردەىەکیان نىە کە
ئارەزوو دەکەن یا دەتوانن چ
کارىک ئەنجام بدەن. بەلکو
کارو مامەلەى کار کە
سەرمايەداران پىويستيانە بریار
دەدات کرىکاران دەبیت چ
کارىک بکەن، واتە چارەنوسى
بژىوى کرىکار لەژىر سايەو
رەحمەتيمامەلەى بازاردايە،
نەک ئیرادەو خواست و
ئارەزووى کرىکار خۆى. ئەمەش
ئەو پەرى بى ئیرادەکردنى
ئىنسانەکانە کە دەچىتە ناو
قالبى چوارچىوہىەکەوہ، لە ھەر
شۆيىيەکی دىناى پەيوەندىەکانى
بەرھەمھىنانى سەرمايەدارىدا
بیت بئیرادەى ئىنسانەکان و
قەبولکردنى کارى نەخواراو
دەکاتە حالەتىيەکی دىفاکتو،
ھەربۆیە "ئازادى" لەناوخنى
کۆمەلگەى
سەرمايەدارىدا، تابلىيى
ووشەىەکی زۆر پوچ و نابەجى
دەمىنەيتەوہ، دەستەواژەى
"ئازادى" لەبەردەم نەبونى
ئیرادەو خواست بۆ ھەلبژاردنى
کارو ژيان و گوزەران،

گفتوگۆ لەگەڵ ریبوار ئەحمەد، ئەندامی مەکتەبی سیاسی دەرباری خروشانى جەماوەرى لە شارەکانى ئێران دژی رژیمی جەماوەرى ئىسلامى!

نۆکتۆبەر: خروشانى جەماوەرى ژنان و لاوان و خەلگى سەتەمدیدەى ئێران، کە دواى کوشتنى ژینا ئەمینى تەقیە، نزیك دەبیته و لە دوامانگ و رۆژبەرۆژ فراوانتر و توندتر دەبیته و، رژیمی ئىسلامى بەهەموو شیوەیهک لەهەولێ کێکردنە و سەرکوتکردنیدا، بەلام بەردەوامبوونی بۆ ئەم ماوه زۆر، ئەو نیشان دەدات کە رژیم توانای سەرکوتکردنى ئەم خروشانى نەبیته!

بەبڕوای ئیوه هۆکاری ئەو چیه کە ئەمجارەیان، بەپێچەوانەى جارەکانى دیکە، ئەم بزوتنە و ناپەزایەتیەى خەلک بەوجۆرە بەردەوامی هەیه؟

ریبوار ئەحمەد: ناکامی تائىستای رژیمی ئىسلامى لە سەرکوتکردن و بەرگرتن بەم خروشانە جەماوەریە، لە گشتى ترين ئاستدا لەلایەک بەرئەنجامى بەرفراوانى خروشانەکەیه لە روى جوگرافیه و لەلایەکی ترهه بەرئەنجامى گۆرانى هەلومەرج و هیزهاوسەنگیه لەنیوان خەلک و رژیمدا. ئەم هاتنەمیدانە ئەوەندە بەرفراوانە کە رژیم فریای سەرکوتى ناکەوێت و هیزەکەى بەشى ناکات. بەجاری دەیان شار و لە چەندین میدانی هەر شاریکدا جەماوەر، هەرچەندە لە ئاستىکى سنورداردا، هاتونەتە

میدان. بەلام فاکتەریکی گرنگتر، گۆرانى هیزهاوسەنگیه بەزىانى رژیم. بەمانایەکی تر هەلومەرجەکە گۆراوه. لە دلی هەلومەرجى ئىستادا، دەربرینی نارهزایەتى و ناوتن بە رژیم بەتەواوى خۆى سەپاندوه. تازه هاوسەنگى هیز ئەوهى تێپەراندوه کە ناوتن بەم رژیمە بەریبگيریت و رژیم بتوانى حەرامى بکات. راستە لەو رۆژەوه کە ئەم رژیمە هاتوتە سەرکار بەردەوام خواستى لەگۆرنانى رژیم و تەنانهت بزوتنەوهى روخاندنى ئەم رژیمەش لەئارادا بووه، بەلام ئىستا ئیتر هاوسەنگیهکە گۆراوه. دژایەتى لەگەل رژیم داسەپاوه و رژیم ناتوانى بە کردوهه بەر بەمە بگریت. ئەم هاوسەنگیه بەجۆریک گۆراوه کە کەلین و ناکۆکی ناوخۆى رژیمی قولکردوهتەوه. ئەمە پێشهرهويهکی ستراتیژی زۆر گرنگە لەریگای روخانى رژیمدا. هەلبەت رژیم تائىستا دريغى نەکردوه لە سەرکوت و کوشتار، بەلام هینشتاش نابى مەترسى سەرکوت و لەخوینهلکيشانى بزوتنەوهکە بەکەم بگرين. چاوهروانى سەرکوتى زۆر فراوانتر لەم رژیمە دەکریت کاتیک مەترسى پوخانى گەورەتر دەبیته. لەگەل ئەوهشدا ئەوهیهک کە ئىستا پیکهاتهى سەرەکی ئەم بزوتنەوهیه پیکهدهینیت، درى بە سەرکوت و توقاندنى رژیم

داوه. تازه رژیم هەرچیهک بکات توانای ئەوهى نەماوه ئەم ئەوهیه وهکو ئەوهکانى پێشوو بەتایبەت ئەوهى شۆرشى سالى ۱۹۷۹ بتوقینى. تەنانهت ئەو سەرکوتەى دەیکات دەبیته بورکانى تورەى و دەچیتەوه بە گزى خۆیدا. فاکتەریکی تر کە گوشارى داناوه لەسەر رژیم، ئەو پشتیوانیه مەزنه جیهانییه کە لە هەر چوارگۆشهى جیهانهوه هاتوتە میدان. ئیتر سەردهم سەردهمى سەرەتای هەشتاکان نیه کە رژیمی ئىسلامى چارهکە ملیونیک لەناو چواردیواری ئێراندا دور لە چاو و لە دەخالت و کاردانەوهى خەلگى دنیا، بە پەتى سیداره بخنکینى. ئىستا گوشاریکی توند و فراوانى جیهانى بەسەر پەلەپینکەى چەکەکانى دەستی بەکرێگىراوانى رژیمه وهیه کە نیشانەیان لە خەلگى راپەریو گرتوه. بەشەریهتى مۆتەمەدینى جیهان لەئاستىکى فراواندا بۆ پشتیوانى لەم خروشانە شۆرشگيرانهیه هاتوتە میدانهوه. لەراستیدا ئەم خروشانە بە کردوهه بووه بە بزوتنەوهیهکی جیهانى. کاریگەرى زۆرى بووه لەسەر جیهان و گۆرینی ئەو فەزا فکریه کۆنەپەرستانهیهی کە بورژوازی غەربى لەسەر کۆمەلگاکانى وهکو ئێران برهوى پێداوه. ئەو زهنیهته ئەژادپەرسته راسیستی و دژی

ژنانەى کە لە قالبى نسبیهتى فەرهنگیدا(هەرکەس بەپێى فەرهنگى خۆى) بورژوازی لە غەربدا بیروھوشى جەماوەرى پێ لەقالدابوو، خەریکە لەژیر کاریگەرى ئەم بزوتنەوه شۆرشگیره ژنانەیهدا تەفروتونا دەبیته. واتە نە تەنیا خەلگى ئازادبخواز و بزوتنەوه پێشکەتوانەکان لە ئاستىکى بەرینی جیهانیدا بۆ پشتیوانى لە خەلگى ئێران هاتوتەتە میدانهوه، بەلکو جیهان بە توندی لەژیرکاریگەری ئەم بزوتنەوهیهدا قەرارى گرتوه و مەسەلەى ژنانى برده قوناغىکی ترهه و زهنیهتى جیهانى بەرامبەر مەسەلەى ژن گۆریوه. بە دیاریکراوى هەم لە ئاستى جیهان و هەم بە تايبەت لە ئاستى ناوچەکەدا تین و تەوژىکی بەهیز دەدات بە بزوتنەوهى ئازادى ژنان و یەكسانىخوازى بە گشتى.

نۆکتۆبەر: ئیوه هۆکارەکان و ناوهرۆكى سیاسى-کۆمەلایەتى ئەم بزوتنەوهو خروشانە چۆن لیک دەدەنەوه؟

ریبوار ئەحمەد: ئەمە بزوتنەوهیهکی شۆرشگيرانه و رادیکال و چەپە. دروشمى سەرەکی و بەرجەستەى ئازادى و یەكسانیه. ئەم بزوتنەوهیه کە نیشانەى لەسەرتاپای رژیمی ئىسلامى و ماهیهتى رژیم گرتوه، خەسلەت و ناوهرۆكى

جمهورية ئىسلامى خەسلەت و ناوهرۆكىكى شۆرشگىرانە و چەپى بەم بزوتنەوہیە بەخشىوہ؛ واتە خەسلەت و ناوهرۆكى ئەم خرۆشانە دروست لە بەرامبەر خەسلەت و ناوهرۆكى رژیى ئىسلامى و کارکردى زیاتر لە ۴۰ سالى ئەودا خۆى گەلالە کردوہ.

بەوپىئەى ئەم رژیى ئىسلامیە، بزوتنەوہەكەش دژى ئىسلام و دژى دین و نەرىتە دینیەكانە. بەوپىئەى ئەم رژیى بەشئوہیەكى توندروانە دژى ژنە، بزوتنەوہەكەش بەشئوہیەكى توندروانە ژنانەى و ئازادى ژنى کردوہ بە دروشمىكى سەرەكى و مەسەلەى یەكسانى كردۆتە ئالای خۆى. بەوپىئەى ئەم رژیى پارىزەرى ھەژارى و زولم و ستەمى سەرمايەى، بزوتنەوہەكەش دژى ھەژارى و نەدارى و تەنانەت دژى كەپتالیستى. بەوپىئەى ئەم رژیى دژى ئازادى و سەرکوتگەرە، بزوتنەوہەكەش بەھەمان رادە رادىكال و ئازادىخوازە. ھەر بەم جۆرەش لەبوارەكانى تردا. بنەما و پایەكانى ئەم بزوتنەوہىە برىتیە لەو زولم و ستەم و ئاپارتاید و سەرکوت و ھەژارى و نەدارىەى كە دەیان سالە ئەم رژیى بەسەر كۆمەلگای ئىراندا دایسەپاندوہ. قەشت و ناكۆكىە قولەكانى ناو ئەم كۆمەلگایە و ستەم و بیدەرەتانى بەئاستىك گەیشتوہ كە ئیتر بۆ جەماوہرى ستەمدیدە تەحەمول ناكریت. بۆیە نەفرت و تورپى كەلەكەبووى دەیانسالەى خەلكى ئىران،

لەجەرگەى ھەلومەرج و ھیزھاوسەنگى ئىستادا دەرڤەتى تەقینەوہى پەيداكردوہ بۆ ھەلپچانى سەرتاپای ئەم رژیى. ئەم خرۆشانە جەماوہرىە چەپە و لەیەكەم ھەنگاويدا چەند خالى گرنكى بەقازانجى پلاتفۆرمى كۆمونیستى تۆمارکردوہ.

بەرچەستەكردنەوہى ئازادىی ژن و یەكسانىخوازى، پىداگرى لەسەر ئازدى و دژایەتى ئىسلام، وەستانەوہ دژى نەدارى و بیدەرەتانى سەرمايەدارى و... كە بەشگەلى گرنگن لە پلاتفۆرمى كۆمونیزم و راستەوخۆ بەچىنى كرىكاروہ پەيوەستن، ھەر لەئىستاوہ پىنگەىكى بەھىزبان لەم ھەرەكەتەدا پەيداكردوہ. ئەمانە تەنھا دروشم و خواست نین. ئەمانە بەشكىن لەخەسلەتى بزوتنەوہەكە و ئامانجەكانى و ئایندەى ئىران و تەنانەت ناوچەكە و جىھانىش، بە توندى دەكەونە ژیر قورساییانەوہ. بەبروای من لە سایەى ئەم ھەلومەرجەدا كۆمەلگای ئىران و فەزای گشتى ناوچەكە بەرەو چەپ وەرچەرخواوہ. ئەمەش دەرڤەتىكى فراوانى بەروى كۆمونیزمدا كردوہتەوہ بۆ نەخشاندى ئایندەى ئەم كۆمەلگایە و دەبى بەباشى كەلكى لى وەرگرین.

ئۆكتۆبەر: ئىستا خەلكى راپەرپو خودى بەدەنەى رژیى جەماوہرى ئىسلامى نىشانە گرتوہ. دروشمى "مردن بۆ جەماوہرى ئىسلامى"، "جمهورية ئىسلامىمان ناوى" دوو

دروشمى زۆربەى خۆپىشاندان و روبرووبونەوہەكانن لەگەل دەزگا سەرکوتگەرەكانى رژیىدا. ئایا دەكرى بلین ئەم بزوتنەوہیە لە خۆپىشاندان و ناپەزایەتەكانى پىشووتر جیاوازە؟ ئەمجارە خەلكى ئىران ئەو برپارەیان داوہ كە لە شۆرشىكى سىياسىدا كۆتایى بەدەسەلاتى جەماوہرى ئىسلامى بەینن؟

رېبوار ئەحمەد: بزوتنەوہى روخاندنى جەماوہرى ئىسلامى بەئەندازەى تەمەنى ئەم رژیى تەمەنى ھەى. ئەم بزوتنەوہىە درژەى ھاتنەمەیدانەكانى پىشوو. رادىكالبوون و یەكسانىخوازىەكى

بەرئەنجامى رۆلى چىنى كرىكارە لەمەیدانى سىياسى ئىراندا. بەدیارىكراوى ئەم بزوتنەوہىە بەتوندى لەژیر كاریگەرى راستەوخۆى خرۆشانە جەماوہرىەكانى سالانى ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ كە بەراپەرىنى برسىەكان بەناوبانگن. ئەم بزوتنەوہىە پىشتى بە دەسكەوتەكانى مانگرتنە فراوانەكانى پىنج سالى رابردوى چىنى كرىكار بەستوہ كە لە ناوہندە پىشەسازىە سەرەكیەكانى وەكو(ئاسن و ھفت تپە تا كانەكان و نەوت و گاز و پىتیرۆكىمىاوى) خۆى نىشاندا. ئەو مانگرتنە سىماى سىياسى ئىرانىان گۆرى و رۆلى چىنى كرىكار و ئازادىخوازى ئەم چىنە و خواستى بەرپوہبردنى شورایى لە سەراسەرى ئىراندا بەرچەستەكردوہ. چەپبوون و رادىكالبوونى ئەم بزوتنەوہىە ئىستا و بەرچەستەبوونەوہى یەكسانى، بەشكىكە لە كاریگەرى

و رۆلى چىنى كرىكار لە ئالوگۆرەكانى ئەم سالانەى دوایى ئىراندا. چىنى كرىكار لەم سالانەى دواییدا مۆرى ئازادىخوازى و یەكسانىخوازى داوہ لە سىياسەت. ئەمە ئالوگۆرىكى قول و كاریگەر بوو كە گشت بەرەى راستى كۆمەلگا بە دەسەلاتدار و ئۆپوزىسىۆنەوہ پىی ھەراسان بوون.

بۆیە وانىە كە خواستى روخانى رژیى تازە ھاتىتە كایەوہ لەلایەن خەلكى ئىرانەوہ. بەلام جیاوازى ئەم خرۆشانە لەچاو ئەوانەى پىشووتر لەوہدايە كە پانوبەرىنتر و سەراسەرىتر و رادىكالتر و تارادەىكى زۆرىش بەرچااورۆشنە. بزوتنەوہى روخاندنى رژیى ئىسلامى كە دەیانسالە لەمەیدان و برەودايە، لەژیر كاریگەرى ھەلومەرج و روداوہ ناوخۆیى و جىھانىەكاندا ھەندىكجار پەرەى گرتوہ و ھەندىكجار خاوبوہتەوہ. ھەر دەرڤەتىكى دەستكەوتىت ھاتوہتە مەیدانەوہ. بەلام ئەم بزوتنەوہىە پىووستى بەوہ بوو كە رىكخراو بىت و خاوەن ئاسۆیەكى سىياسى شۆرشگىرانە و رابەرىەكى رادىكال و سەراسەرى بىت كە بتوانى ھەنگاوبەھنگاوى بەرەوتىكى دروست و سەرکەوتویدا بەرەوپىشتى بەرىت. ئىستا خاراوتر و پانوبەرىنتر و ھەنگاوبەھنگاوى رۆشنتر و رادىكالتر بوہتەوہ، كە بە رۆشنى لە دروشمەكانىدا خۆى نىشان ئەدات. ھىچ خۆشباوہرىەكى بەھىچ یەك لە بالەكانى رژیى نىە و پىداگرە لەسەر

هه‌لپچانی سه‌رتاپای ئەم رژیমে. ئەگەر به‌شیوه‌یه‌کی سه‌ره‌تایش بێت ره‌وتی ریکخراوبونی ده‌ستی پیکردوه. هه‌روه‌کو پینشتریش باسه‌مانکرد به‌شیکێ تر له‌ جیاوازیه‌کانی ئەم بزوتنه‌وه‌یه‌ی ئیستا په‌یوه‌ندی به‌ هه‌لومه‌رج و گۆرانی هه‌وسه‌نگی هه‌زه‌وه‌ هه‌یه‌ به‌ زیانی رژی. ده‌کرێ ده‌میکه‌ ئەم بزوتنه‌وه‌یه‌ که‌ قوناغیکێ تازه‌وه‌، قوناغیک که‌ راهه‌یان ده‌کات له‌سه‌ر دا‌بینه‌کردنی مه‌لزومه‌ته‌کانی روخاندنی شو‌رش‌گیرانه‌ی رژی. له‌م ریک‌گه‌یه‌شدا زۆر به‌خه‌یرایی به‌ره‌وه‌پیش ده‌روات. ئەگەر بتوانی له‌سه‌ر ریک‌گه‌یه‌کی دروست و دوور له‌ ریسک و هه‌نگاوی پیشه‌وه‌خت برواته‌پیشه‌وه‌، ده‌توانی ب‌لین ئەمه‌روژانه‌ تازه‌ رۆژه‌ خو‌شه‌کانی جمهوری ئیسلامی ده‌بن.

نۆکتۆبەر: له‌په‌روی سیاسیه‌وه‌ ده‌کرێ چ ناویک له‌م خرو‌شانه‌ی ئیستا بنیین؟
هه‌ندیک به‌ شو‌رش ناوی ده‌به‌ن و هه‌ندیک به‌ راپه‌رین. ئایا کام تیرمی سیاسی ده‌توانی مانایه‌کی راست و دروست له‌م خرو‌شانه‌ جه‌ماوه‌ریه‌ بدات به‌ده‌سته‌وه‌؟ ئەگەر نا‌کرێ به‌ شو‌رش و راپه‌رین ناوی به‌رین بۆچی؟ ده‌بێ چی روبات تا ئەم خرو‌شانه‌ی خه‌لک تا ناستی شو‌رش و راپه‌رین ب‌پوات؟ ئایا ده‌کرێ ب‌لین که‌ ئیستا بارودۆخی سیاسی ئێران به‌ هه‌لومه‌رجیکێ شو‌رش‌گیرانه‌دا تیده‌په‌ریت؟

ریوار ئەحمه‌د: بیه‌گومان ئێران له‌ هه‌لومه‌رجیکێ شو‌رش‌گیرانه‌دا قه‌راری گرتوه. ئیراده‌ی شو‌رش‌گیرانه‌ی جه‌ماوه‌ری کریکار و زه‌حمه‌ت‌کش په‌ره‌یگرتوه و ده‌یانه‌وی کۆتایی به‌هین به‌م رژی. ناکۆکی و مه‌ینه‌ته‌کانی به‌جیگایه‌ک گه‌یشتون که‌ ئیتر بۆ جه‌ماوه‌ری خه‌لک له‌ ته‌حه‌مولکردن نایه‌ن. له‌روانگه‌ی خه‌لکی راپه‌ریوه‌وه‌ هه‌موو ریک‌گاکان بۆ ئالوگۆر و باشتربوونی دۆخه‌که‌ داخراوه‌ و ته‌نها ریک‌گه‌یه‌لپه‌چانی رژی. خودی رژی‌میش دو‌جاری قه‌یرانیکی سیاسی و ئابوری خنکینه‌ره‌ و ریک‌گای ده‌ربازبوونی له‌به‌رده‌مدا نیه‌. ده‌رباره‌ی ئەوه‌ی که‌ ئایا ئەمه‌ شو‌رشه‌ یان راپه‌رین یان کام تیرمی سیاسی ده‌توانی به‌ دروستی ته‌عبیری لی بکات، هه‌رچه‌ند ره‌نگه‌ به‌شیک له‌ چه‌په‌کان پێی قه‌لس بن، من ناوی هه‌ستان یان بزوتنه‌وه‌ی ناره‌زایه‌تی شو‌رش‌گیرانه‌ی بۆ هه‌لده‌بژیرم. شو‌رش پرۆسیسیکه‌ و بیه‌گومان ئەمه‌ به‌شیکه‌ له‌و پرۆسیسه‌، به‌لام ئەگەر له‌ ده‌سته‌واژه‌ی راپه‌رین وردبینه‌وه‌ مانای هه‌ستانیکێ جه‌ماوه‌ریه‌ بۆ په‌لاماردانی داموده‌زگاکانی رژی و ته‌فروتوناکردنیان. هه‌شتا به‌م مانایه‌ راپه‌رین نیه‌. ئەم خرو‌شانه‌ جه‌ماوه‌ریه‌ هه‌رچه‌نده‌ که‌ هه‌تا ب‌لێ رادیکال و توند و پانونه‌رین و پرشو‌روه‌وه‌ و ئامانجی روخانی رژی، به‌لام هه‌شتا له‌قالبی ده‌ربیرنی ناره‌زایه‌تیدایه‌. ده‌ستپیکردنه‌که‌شی

کاردانه‌وه‌یه‌کی مه‌زن بوو به‌رامبه‌ر تاوانیکێ دردانه‌ی رژی. بیه‌گومان ئەو خالی ده‌ستپیکردنه‌ زۆر یه‌کلاکه‌روه‌ نیه‌. ئەم ناره‌زایه‌تی و نه‌فره‌ته‌ فراوانه‌ ئەگەر به‌رامبه‌ر تاوانی کوشتنی مه‌سه‌سا ئەمینه‌ش نه‌بوایه‌ هه‌ر له‌جیگایه‌کی تره‌وه‌ ده‌ته‌قیه‌وه‌. به‌هه‌رحال من په‌موايه‌ شو‌رش‌یک له‌ئێراندا له‌ حالی شکلگرتنایه‌ و رژی ئیسلامی ناتوانی خو‌ی له‌م شو‌رشه‌ لادبات، به‌لام ئەوه‌ی که‌ کە‌ی به‌ئه‌نجام ده‌گات و چ پرۆسه‌یه‌ک ده‌بریت و چ هه‌وراز و نشیو و ته‌حه‌دیاتیکی دینه‌ به‌رده‌می، به‌ زۆر فاکنه‌ره‌وه‌ گری خواردوه‌.

نۆکتۆبەر: لایه‌نه‌ لاوازه‌کان و مه‌ترسیه‌کانی به‌رده‌م ئەم خرو‌شانه‌ چه‌یه‌ و تو‌ج ره‌وت و پرۆسه‌یه‌ک بۆ سه‌رکه‌وتنی پینشینی ده‌که‌یت؟ رۆلی چینی کریکار له‌م خرو‌شانه‌دا چۆن هه‌لده‌سه‌نگینی؟

ریوار ئەحمه‌د: مه‌ترسی گه‌وره‌ یاریکردنی نامه‌سئولانه‌یه‌ به‌م بزوتنه‌وه‌یه‌ که‌ ئەه‌زابی راسته‌وه‌ و ته‌نانه‌ت به‌شیکێ به‌رچاویش له‌ چه‌په‌کان ئەیکه‌ن. هاندانی یه‌کلایه‌نه‌ بۆ هاته‌نه‌سه‌رشه‌قام و خو‌پیشاندانی هه‌موو رۆژه‌ به‌بێ گویدانه‌ قوربانیه‌کان و ئەو خوینه‌ی رۆژانه‌ د‌رژیت، هاندان و په‌لکشکردنی بزوتنه‌وه‌که‌ بۆ به‌رپاکردنی شه‌ری پیشه‌وه‌خت له‌گه‌ل رژی، که‌ هۆکار و ده‌رفه‌ت و پاساو ده‌ده‌نه‌ ده‌ست رژی بۆ سه‌رکو‌تی خو‌یناوی، مه‌ترسیه‌کی گه‌وره‌یه‌ له‌به‌رده‌م ئەم بزوتنه‌وه‌یه‌. ئیستا

جه‌نگیکێ واقعی له‌نیوان جه‌ماوه‌ری خه‌لک و رژی ئیسلامی له‌ئارا‌دایه‌. ئەمه‌ به‌راستی جه‌نگه‌. ده‌بی مه‌یدانه‌کان و شیوازه‌کان و ئامرازه‌کانی به‌دروستی ده‌ست‌نیشان بکریت، به‌جۆرێک که‌ ده‌رفه‌تی په‌لامار له‌ رژی ته‌نگ بکاته‌وه‌. به‌تایبه‌تی که‌ رژی جمهوری ئیسلامی سه‌رتاپا چه‌کدار و خاوه‌ن گه‌لێک داموده‌زگای پیسی سه‌رکو‌تگه‌ره‌ و ئاماده‌یه‌ خو‌پینیکێ زۆر ب‌رژیت بۆ به‌رگری له‌ مانه‌وه‌ی خو‌ی. بزوتنه‌وه‌ی روخاندنی ئەم رژی ریک‌گه‌یه‌کی پر پینچ و ده‌ورانی له‌به‌رده‌مدايه‌. ئەگەر به‌رپه‌وه‌یکێ دروستا نه‌رواته‌پیش و دروست مامه‌له‌ له‌گه‌ل دۆخه‌که‌ نه‌کریت، مه‌ترسی ئەوه‌ له‌ئارا‌دا هه‌یه‌ که‌ له‌م جه‌نگه‌دا ئەگەر به‌شیوه‌ی کاتیش ب‌یت شکست بخو‌ین، یان قوربانیه‌کی له‌را‌ده‌به‌ده‌ر بده‌ین. مه‌ترسی ئەوه‌ هه‌یه‌ دو‌جاری زه‌ره‌بی کاریگه‌ر بین و ره‌وتی شو‌رش پینچ و ده‌وران و ئالۆزی تیبکه‌و‌یت. له‌م جه‌نگه‌دا ده‌بی به‌وپه‌ری هوشیاریه‌وه‌ هه‌نگاوبه‌هه‌نگاو بروینه‌پیشه‌وه‌. ده‌بی له‌هه‌ر هه‌نگاویکدا تاکتیکێ دروست ب‌گیریته‌به‌ر و خواست و دروشمی ئەوتو بخه‌ریته‌پوو که‌ توانای داسه‌پاندنی هه‌ب‌یت. بۆنمونه‌ ئەوه‌ روونه‌ که‌ بزوتنه‌وه‌که‌ له‌م ئاسته‌ی ئیستایدا توانای روخانی رژی نیه‌. به‌م ئاسته‌ له‌ هاته‌مه‌یدان و به‌م ئاسته‌ له‌ ئاماده‌بیه‌وه‌ ناتوانی رژی بروخینی. به‌لام ئەتوانی بۆنمونه‌ حیجابی ئیجابی

➔ ھەلۋە شىنئەت ۋە.

دەتۋانى ئەو ھەزاران كەسەى دەستگىر كراون ئازاد بكات. دەتۋانى فەزايەكى سىياسى ئاۋەلاتر داسەپىنى بەسەر رژىمدا. دەتۋانرئىت لەگەرەك و كارگە و زانكو و قوتابخانە... ۋە شىۋەى دىفاكتو ياسا و رىسا ئىسلامى و دەۋلەتتەكان تورپەلدرىن... ۋە ئەمانەش جگە لەۋەى كە خۇيان لەخۇياندا دەسكەۋتى گرنىن، لەھەمانكاتدا رەۋتى روخانى رژىم ھەمواردەكەن. ھاۋسەنگى ھىز بەقازانجى شۆرش زياتر دەگۆرن. ھەماس و تواناى شۆرشگىرانەى زياتر بە بزوتتەۋەكە دەبەخشىن. تا دەگاتە ئەو ئاستەى لە ھەستانىكى جەماۋەرى ھىزىشەرانە بۆسەر دامودەزگاكانى رژىم و راماللىيان بە سەرکەۋتن دەگات. بىگومان ئەمەش ئامادەى و مەلزوماتى خۇى پىۋىستە. ئاشكرايە كە بزوتتەۋەكە ھىشتا لەو ئاستەدا نىە كە ھىزىش بەرىت بۇ ھەلپچانى دامودەزگاكانى رژىم. ئەگەر لە ئىستادا كارى وا بكرىت رىسكىكى گەرەى، دەستبردنە بۇ جەنگىك كە كاتى نەھاتو و ئامادەى بۇ نەكراۋە، ئەگەر پىش كاتى خۇى دەست پىيكات رژىم تىايدا براۋە دەبىت. تەنانت ئەو ھاندانەى كە بەرەى راست و بەشىكى زۆر لە لاپەنە چەپەكانىش دەيكەن بۇئەۋەى ھەموو رۆژ خەلك برژىنە سەرشەقام و دروشمى مەرگ بۇ رژىم بلىنەۋە، جۇرىكە لە جەنگى پىشۋەخت. ئەوان بۇيان

گرنى نىە كە چ قوربانىك دەدرىت و چ كوشتارىك لە خەلك دەكرىت. خەۋنى ئەۋەى كە بەمجۆرە رژىم دەروخىت و ئەوان دەروئە سەر كورسى دەسەلات، سەرەستى كردون. بەلام ئەگەر لەروانگەى بەرژەۋەندى بزوتتەۋەكەۋە چاۋى لى بەكىن، ھەموو رۆژ چۈۋنەسەر شەقام و وتتەۋەى دروشمى مەرگ بۇ رژىم و مانەۋە لەم چوارچىۋەىدا كارساز نىە. تەنھا دۇبارەكردنەۋەى خۇپپىشانان جگە لەو قوربانىەى كە خەلك دەدىت، سەرئەنجام خەلك ماندوو دەبىت، بەبى ئەۋەى دەستكەۋتىكى مەلموسى سەپاندبىت. ئەمەش زەرەبە لەروخىەتى شۆرشگىرانە دەدات. لەجىاتى ئەۋە دروست واپە لە ھەر ھەنگاۋىكدا لەسەر خواست و دروشمى ئەۋتۇ پىداگرىت كە بتوانى رژىم تەسلىم بە خواستەكانى بكات. رژىم لەگەل دروشم و خواستى بروخى سازش ناكات و تەسلىم نابىت، بەلام ئەگەر لە ئىستادا پىداگرى لەسەر ھەلۋەشانەى حىجابى ئىجبارى و ئازادى دەستگىر كراۋەكان و ئازادى سىياسى بكرىت، دەتۋانرئى ھەنگاۋىكى تر ھاۋسەنگىكە بە قازانجى خەلك و بزوتتەۋەى روخاندنى رژىم بگۆرئى. دەبى ئەۋەمان لا رون بىت كە بزوتتەۋەى روخانى رژىم تەنھا خۇپپىشانان نىە، تاكتىك و سىياسەتى پىۋىستە، ئاسۋى سىياسى و ھوشيارى پىۋىستە، يەكگرتن و رىكخراۋبون و سازمانى پىۋىستە، رابەرى پىۋىستە. بەدېھىنانى ئەم مەلزوماتانە خۇى بەشىكە لەپروئەسى شۆرش و راپەرىن. ئەمانە دەبى لە دلى ئەم بزوتتەۋەىدا كە ھەر رۆژە ھەنگاۋىك پاشەكشە بەسەر رژىمدا دەسەپىنى، فەراھەم بىن و بزوتتەۋەكە مەحكەم و بەھىزتر و بەرچاۋرۇشتنر و رىكخراۋتر بىت و بەرەۋتىكى دروستدا بەرەۋپىش بروات. تا دەگاتە ئەو ئاستەى تواناى ھەبىت بەھەستانىكى جەماۋەرى ھىزىشەرانە رژىم و سەرچەم دامودەزگاكانى رابمالىت. لەرەۋتى چۈنەپىش بەم ئاراستەىدا دەكرىت ئاستەنگىەكانى ئىستىاى بزوتتەۋەكە ھەلپگىرىت. مەبەستەم لەۋەى كە بزوتتەۋەكە لەگەل ئەۋەى لەروۋى پانتاى جوگرافىەۋە پان و بەرىنە، بەلام ھىشتا بە ئەندازەى پىۋىست جەماۋەرى نىە و لەروۋى بەشدارى خەلكەۋە سنوردارە. پىۋىستە بەو ئاقارەدا برواتەپىش كە جگە لە لاۋان، جەماۋەرى فراۋانى خەلك بگرىتەبەر. ھەلبەت مەبەستەكەم ھەرئەۋە نىە كە ھەتەن جەماۋەرى فراۋانى خەلك بە خۇپپىشاناننى ئىستاوە پەيوەست بن، بەلكو مەبەستەم بەشدارى جەماۋەرە لە دەستەبەركردنى مەلزوماتەكانى راپەرىننىكى شۆرشگىرانە بۇ ھەلپچانى يەكجارى رژىم. مەسەلەيەكى زۆر گرنىكى تر ئەۋەى كە لە گەرەك و كارگە و مەيدانەكانى كاردا كۆبونەۋە گشتىەكان بەرپابكرىن. لەو كۆبونەۋانەدا گفوتگو لەسەر چىكردن و چۆنكرن بكرىت، بۇئەۋەى يەككەستى و ھاۋدىلى

➔ كارىگەرى ئامادەى

چینی کریکار لەمەیدانی سیاسی ئێران لەم سالانەى دواییدا، ئیستاش بریارى كۆتایى بۆ روخانى شۆرشگیرانەى رژیم بەرای من بە دەست چینی کریکاره. ئەو هەى كه سەرئەنجام دەتوانى پشتى رژیم بشكێنى و پرستی لى بپریت، هاتنەمەیدان و رۆلى رابەرى ئەم چینهیه. بەلام پێداگرى من لەسەر رۆلى چینی کریکار هەر بەو مانایە نیه كه حەتمەن دەبێ کریکارانىش له كارگه و پرۆژەكانهوه بینهمەیدان و پەيوهستبن به خۆپيشاندانهكانى ئیستاه. خۆپيشاندان هەمووشت نیه. مەسەلهى هەرە گرنگ بەبرواى من ئامادەكارى رابەران و پيشرهوانى ئەم چینهیه بۆئەوهى چۆن به ريزى سەربەخۆى چينايەتى و به ئاسۆى سۆسيالیستى و بەريزىكى ريكخراوهوه لەئىستا و ئايندهى ئەم بزوتنەويهيدا رۆلى پيشرهوانه بگيریت. رۆلى پيشرهوانەى چینی کریکار هەم بۆ روخانى شۆرشگیرانەى رژیم هەم بۆ چەسپاندنى بەدىلى شۆرشگیرانەى دەسەلات زۆر چارهەنوسسازە. بەبى ئەمە روخانى رژیم بەشپۆهەى شۆرشگیرانە ئەستەم و هاتنەسەرکارى بەدىلىكى شۆرشگیرانە كه خواست و ئامانجەكانى جەماوەرى ستهمدیده دەستبەر بکات، مەحاله. دەستبردن بۆ فەراھەمکردنى مەلزوماتەكانى ئەم رۆلهى چینی کریکار لەلایەن رابەرانى عەمەلى و کۆمۆنىستى کریکاریهوه، زۆر گرنگتره له خۆپيشاندان. هەرچەند له دەیان سالى

رابردودا چینی کریکار هیچ کات مەیدانى وهستانهوه بەرامبەر رژیمی خالى نەکردوه. هەر لەم خرۆشانە جەماوەریهشدا بەشپۆزى گونجاوى خۆى، به مانگرتنەكانى، بەشداری هەبوە و له پشتى دروشم و داخوازیهكانى راوهستاوه. چینی کریکار بەوینەى رابەرى کۆمەلگا بۆ رزگارى یەكجاری، دەبێ به ريز و ئالای سیاسی سەربەخۆى سۆسيالیستیهوه ئەم بزوتنەويه به رهو ئازادى و یەكسانی واقعى رابەرى بکات.

نۆکتۆبەر: کۆمۆنىستەکان دەتوانن و دەبێ چ رۆلىک ببینن لەم خرۆشان و هەلومەرجە شۆرشگیرانەیهى ئیستادا، تا بتوانن نەخشی خۆیان و چینی کریکار وهکو رابەرى شۆرش و هیزی سەرەكى بۆ سەرنگونکردنى جمهورى ئیسلامى بەرجەسته بکەن؟ بەتایبەتى پاراستنى بزوتنەوهكه له هەولەكانى بۆرژوازی و بالى راست بۆ خۆکردن به كۆپخای خەلك و نوینەرى شۆرش مەترسیهكه. چۆن دەكرێ ئەم مەترسیه پوچەل بكریتەوه؟ ئایا پێكھێنانى بەره و بلۆكى چەپ و کۆمۆنىستى یان هاوکارى و کارى هاوبەش له نیوان هیزه چەپ و کۆمۆنىستیهكان بۆ هەلومەرجى ئیستا پێویست و حەياتى نیه؟ رێبوار ئەحمەد: با لەم بەشەى كۆتایى پرسیارهكەتانهوه دەست پێبکەین. بەرای من ئەم دۆخه پيوستى بهويه كه كۆمۆنىزمى کریکارى بەوینەى

نەریت و خەتیکی سیاسی جیاواز و سەربەخۆى تیژ و دەخالهتگەر خۆى بنوینى و جیاوازیهكانى خۆى بەرۆشنى لهگەل سەرجهم بزوتنەوه و نەریت و لایەنه سیاسیهكان به چەپ و راستهوه بەرجەسته بکات. کۆمۆنىزمى کریکارى به بەرجەستهکردنى تاییهتەندى و جیاوازیهكانى خۆى دەتوانى بەهیزیت و هەژمونی پەیدا بکات. ئیمە دەزانین كه له دنیای ئیستادا و به دیاریکراوى له ئێراندا چەندین رهوت و ئەحزابى سیاسی سەر به بزوتنەوه غەیره کریکارى و بۆرژوازیهكان له ژیر ناوى چەپ و کۆمۆنىزمدا کار دەکەن. ئەمانه هەركامیان جورێکن له کۆمۆنىزمى بۆرژوازی. کریکارى نایى و ناکرێ لهگەل هیچ لایەنىكى سەر به بزوتنەويهیهكى کومهلايهتى دیکه، به ناوى بەره یان هاوکارى هیزه چەپ و کۆمۆنىستەکان، لهبیرى دروستکردنى بلۆک و بەرهدا بیت، تەنها لەسەر ئەو بنەمایەى كه خۆیان به چەپ و کۆمۆنىست دەزانن. بۆ کۆمۆنىزم ئەوه بنەمایه كه هەر لایەنىك له واقعدا سەر به کام بزوتنەوهى کومهلايهتیه نهك چ ناویكى لهسەر خۆى داناوه. بیگومان ئەگەر باسى بەشەكانى بزوتنەوهى سۆسيالیستى و کۆمۆنىزمى چینی کریکاره، ئەوه له هاوکارى عەمەلى و بلۆک و بەره دروستیکردنیش زیاتر پێویسته. هەموو بەشەكانى بزوتنەوهى کۆمۆنىزمى دژى کەپتالیستى چینی کریکار

پێویسته له جیاوازیهکانى خۆى دەتوانى سۆسيالیستى سەرمايهدارى چینی کریکار، ئەوه نهك کۆمەك ناکات بەلکو دەبیتە مایهى سەرلێشواندن و پەردەپۆشکردنى ئەو جیاوازیانەى كه دەبێ کۆمۆنىزم بەرجەستهى بکات. پێكھێنانى بەره و بلۆک و ئیتحاد عەمەل لهگەل ئەو هیز و لایەنانە له ژیر ناوى هاوکارى هیزه چەپ و کۆمۆنىستەکان، خۆى جورێكه له شایهتیدانى نارەوا لەسەر کۆمۆنىست بونی ئەو هیز و لایەنانە. له کاتیکدا به پێچهوانهى ئەمەوه ئەركى کۆمۆنىزمى کریکاریه پەردە لەسەر کۆمۆنىست نەبونی ئەوان لابادات و بۆ جەماوەرى کریکار و زەحمەتکێشى رون کاتەوه كه ئەوان بەشیک نین له بزوتنەوهى کۆمۆنىستى و سۆسيالیستى چینی کریکار، بەلکو بەشیکن له بزوتنەوهى چینهکانى تر و تەنها بۆ راکێشانی سەرنجى چینی کریکار و جەماوەرى زەحمەتکێشى ناوى کۆمۆنىزمیان لەسەر خۆیان داناوه. هەلبەت دەكریت له حالهتى تاییهتى و دیاریکراودا کۆمۆنىزمى کریکارى کارێكى هاوبەشى دیاریکراو لهگەل لایەن و ئەحزابى دیکه بکات. بۆنموونه دانى

مەنشور یان بەلگەنامە
 بۆ روخاندنی شۆرشگێڕانە
 رژیمن کە هەژمونی ئاسۆی
 شۆرشگێڕانە بەهێز بکات،
 ئەویش نەک لەژێر ناوی
 مەنشوری هێزە چەپ و
 کۆمۆنیستەکان، بەلکو تەنھا بە
 ئیمزای ئەو حزبانەی کە هاورا
 دەبن لەسەری. یان بەرگری لە
 ئازادی سیاسی و پارێزگای لە
 مەدەنیەتی کۆمەلگا، یان
 بەرگرتن لە سیناریۆی قەومی
 و مەزەبەیی و چۆنیەتی
 دەستکۆتاکردنی تاقمە قەومی و
 مەزەبەییەکان، یان وەستانەوه
 دژی ئەگەری دەولەتانی غەربی
 و ناوچەکە، یان ھەر
 مەترسیەکی تر کە بەکردهوه
 ھەرەشەیک بیت لەسەر
 کۆمەلگا، یان بۆ بەرگری
 لەخواستییکی ھەمەگیر یان
 ھاوکاری بۆ سازدانی ئاکسیۆن
 یان مانگرتن یان ھەر
 ھەرەکەتیکی تاییبەتی و
 دیاریکراو. بۆ ئەم مەبەستەش
 بەرای من ئەوە هیچ بایەخیکی
 نیە ئەو لایەنەیی ئەو کارە
 ھاوبەشەیی لەگەڵ دەکریت بە
 خۆی دەلێت چەپ و
 کۆمۆنیست یان نا، گرنگ
 ئەوەیە بە کردهوه پابەندییت
 بەو کار و ھەنگاوە
 ھاوبەشەوه. ھەلبەت لیرەدا
 باسەکەیی من بە دیاریکراوی
 دەربارەیی زەرورەتی هیچ یەک
 لەمانە نیە. ئەوەی کە کام
 لەمانە لە ئێستادا زەرورەتی
 ھەیە، باسیکی ترە و دەکریت
 بە جیاواز قسەیی لیبکریت.
 لیرەدا من ئەمانە تەنھا وەکو
 نمونە دەھینمەوه بۆ

رۆشنکردنەوهی مەبەستەکەیی
 خۆم.
 بە کورتی و بەدەر لەمە
 دروستکردنی بەرە و بلۆک و
 ئیتحاد عەمەل لەگەڵ
 رەوتگەلیک کە لە بنەرەتدا
 بەشیک نەبن لە بزوتنەوهی
 کۆمەلایەتی ئیمە وەکو
 کۆمۆنیزمی کریکاری، لە ژێر
 ناوی چەپ و کۆمۆنیزمدا، نەک
 ھەر ناپیویست بەلکو زیانبارە
 و دەبیته مایەیی سەرگیژە و
 نارۆشنی لەناو چینی کریکار و
 بزوتنەوهی کۆمۆنیستی و
 کریکاریدا. بەپێچەوانەوه لەم
 دەورەیدا سەربەخۆیی و
 بەرجەستەکردنی جیاوازیەکانی
 کۆمۆنیزمی کریکاری لەگەڵ
 ھەموو شیوەکانی چەپ و
 کۆمۆنیزمی غەیرە کریکاری
 زۆر پیویست و حەیاتییە و ئەمە
 یەکیکە لە تاییبەتەندیەکانی
 ھیکمەتیزم وەکو نەریتیکی
 وەفادار بە لینینیزم. زۆر گرنگە
 کە لەم برگە میژوووییە ئیراندا
 کۆمۆنیزمی کریکاری وەکو
 نوینەری چەپ و کۆمۆنیزم
 دەرکەوێت و ھەژمونی پەیدا
 بکات. بەلام ئەم دەرکەوتنەیی
 لەریگای بەرجەستەکردنی
 جیاوازی و تاییبەتەندیەکانی
 خۆیەوه ئیمکانی ھەیە، نەک
 ئەوەندە خەتی خۆی کال و
 کول بکاتەوه کە رەوتگەلی
 دیکەیی چەپ و کۆمۆنیزمی
 غەیرە کریکاری لەگەلیدا
 ھەست بە سازگاری بکەن.
 کۆمۆنیزمی کریکاری پیویستە
 بە خەتی سیاسی تیژی خۆی و
 بەرەخەنی قولى خۆی و بە
 دەخالەتگەری شۆرشگێڕانەیی

خۆیەوه بەرجەستە بیت و
 ھەژمونی پەیدا بکات و لەم
 برگەیدا نوینەرایەتی چەپ بۆ
 خۆی مسۆگەر بکات. بەتاییبەتی
 کە بۆ کۆمۆنیزم و چینی
 کریکار روخاندنی
 شۆرشگێڕانەیی رژیمن تەنھا
 سەرەتای کارە و ھەمان
 رەوتی شۆرشگێڕانە بەبێ
 راوەستان بەرەو سۆسیالیزم و
 بەریاکردنی کۆمەلگایەکی ئازاد
 و یەکسان و خالی لەستەم و
 چەوسانەوه درێژە پێدەدەن.
 مەسەلەیکە گرنگی دیکە بۆ
 کۆمۆنیزم دەسکۆتاکردنی
 رەوت و بزوتنەوه بورژوازیە
 دژە شۆرشەکانە.
 بەدیاریکراوی بەرەیی راستی
 پرۆغەربی پیکھاتوو لە
 کۆماريخواز و لیبرال و ئەو
 تەیفەیی لە رژیمن دابراون، تا
 سەلتەنەت خوازەکان لە ئاستی
 سەراسەریدا، وە ناسیۆنالیزمی
 کورد لە کوردستاندا. ئیستا بە
 فەزلی رادیکالیەت و
 شۆرشگێری بزوتنەوهکە، ئەو
 لایەنانە ناچاربوون کە خۆیان
 لەگەڵ رەوتی شۆرش ھاوریگا
 نیشانبدەن و گوايە بونەتە
 لایەنگری شۆرش. بەلام
 بیگومان ھەر دەرەفەتیکیان
 دەستکەوێت، بەتاییبەتی ئەگەر
 رەوتی شۆرش دوچارى
 ئاستەنگی و تەحەدیاتی قورس
 ببیتەوه، ئەوان بۆ یەک ساتیش
 دودلی ناکەن لەوهی کە
 مەقسەکانیان دەرەپینن بۆ
 برینی رەوتی شۆرش و بە
 پشتیوانی غەرب و دەولەتانی
 ناوچەکە پال بە دۆخەکەوه
 بنین بەرەو سیناریۆی تەلخ و

نەخواراوی و ئالوگۆری
 فۆرمالی، بۆ دەستاودەست
 کردنی دەسەلات دور لە
 دەخالەتی خەلک و دور لە
 ئالوگۆری ریشەیی و
 شۆرشگێڕانە.
 دەخالەتی دەولەتانی غەربی
 دیسان مەترسیەکی ترە.
 بورژوازی ھاوچەرخ
 ئەزمونیکی زۆری ھەیە
 لەتیکدانى رەوتی شۆرش و
 نابی ئەو مەترسیە بەکەم
 بگیریت. لەکاتی خۆیدا کە بزانی
 رژیمن شانسی مانەوهی نەماوە،
 بۆ تەنگکردنەوهی فەزای
 شۆرشگێڕانە و بەستنی دەستی
 کۆمۆنیزم و چینی کریکار،
 دەست بەکار دەبن و جۆرەھا
 نەخشە و پلان دەھیننەگۆری.
 ھەر لەئێستاوە بەناوی
 ھاوکاری خەلکی ئیران و
 لایەنگری لە مافی مرۆف
 دەستیان بە جۆلە کردووە.
 جەنابی بایدن لە قالبی
 فریادرسدا خۆی نیشانداوە و
 گوايە بەزوترین کات فریای
 خەلکی ئیران دەکەوێت. بەلام
 لەگەڵ نزیکبونەوهی روخانی
 رژیمن یان بەرەورووبونی
 رەوتی شۆرش لەگەڵ
 تەحەدیاتی گەورە، دەبێ
 چاوەروانی ئەوە بکریت کە
 زەمینەیی ئەم جموجۆلانە زیاتر
 و جۆلەکانیش جدی و فراوانتر
 دەبنەوه و ھەلوپەست و
 سیاسەت و پلانی ئۆپۆزیسیۆن
 و ریزبەندیەکەیی ئالوگۆری تیا
 دەکەوێت. دەبێ ئەمە بە جدی
 بگیریت.

حزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردستان وەکو حزبی چینی کریکار، خەبات دەکات بۆ ڕیکخستن و رابەرکردنی شۆرش سۆشیالیستی لە پێناو ھەڵپێچانی سیستەمی سەرمايەداری و کاری بەکری و دامەزراندنی کۆمەلگەیکە کۆمۆنیستی خانی لەستەم و چەوسانەوه و نایەکسانی!

دریژکردنەوێ تەمەنی پەرلەمان و مزایەدە ئۆپۆزسیۆنی بۆرژوازی!

عەبدوللا مەحمود

بەم دوایانە پەرلەمانی کوردستان، بەدەنگی ۸۵ پەرلەمانتاری "پارتی و یەکییتی و گۆران و پیکهاتەکان" تەمەنی خۆی دریژکردووە بۆ ۲۰۲۳/۱۲/۳۱. دیارە ئەو یەکمەینجار نییە پەرلەمانی کوردستان تەمەنی خۆی دریژدەکاتووە، بەلکو لەماوەی ۳۰ سالە دەسەلاتی پارتی و یەکییتی و هاوبەشەکانیان، حەوت جاری تر پەرلەمان تەمەنی خۆی دریژکردووە تەو. پاساوەکانی پێشوو بۆ دریژکردنەوێ تەمەنی پەرلەمان؛ شەری ناوخوا، ۳۱ ئاب، مەملانی نیوان پارتی و یەکییتی و کێبەرکی لەسەر پۆستەکان، بوو... تاد دریژکردنەوێ ئەمجارە پەرلەمان تەواو جیاوازی لە دریژکردنەوێ جارەکانی پێشوو تر... لەگەڵ ئەوەدا کە کێشمەکیش و مەملانی نیوان خانەوادە بۆرژوازی کورد و بەتایبەتیش لە نیوان پارتی و یەکییتیدا، دریژە هەیە، بەلام ئەمجارە یەکییتی و پارتی و گۆران و هاوبەشە ئیسلامیەکانیان لە هەلومەرجیکدا ناچار بە دریژکردنەوێ تەمەنی پەرلەمان بوون، کە هەموویان توشی گرفتێکی بناغەیین، گرفتێ نەفرەت و تورەیی جەماوەری لەسەر جەم دەسەلاتی بۆرژوازی کورد. بەشدارینەکردنی ۸۰% خەلکی

کوردستان لە هەلبژاردنی پێشوو، وەکو گۆشەیهک لە دریژە بزووتنەوێ نارهزایەتی جەماوەری بەدژی کارنامە ئێم دەسەلاتە، وەرچەر خانێکی گرنگی لە هاوسەنگی هیزی جەماوەر و دەسەلاتدا، خستەروو. لەو هوش زیاتر ئەوێ نیشاندا کە خەلکی کوردستان متمانەیان بە پرۆسیسی هەلبژاردن، بۆ گۆرانکاری و دەستاوێستکردنی دەسەلات نەماوە. ئەم وەرچەر خانە بۆ یەکمەینجار دەسەلاتی بۆرژوازی کوردی لە خەویکی قول بیدار کردووە تا ئەو رادەیهی توشی شوکی کردن. بەشدارینەکردنی ۸۰% خەلکی کوردستان، لە کاتی کدا پارتی و یەکییتی لە رێگای جۆراوجورەو گەورەترین لەشکریان بە خۆیانەو بەستۆتەو و قوتی بەشیکی یەکجار فراوانی خەلکیان بە بارمته گرتوو، ئەوێ خستەروو کە پارتی و یەکییتی نوینەرایەتی ئەوان ناکەن و پەرلەمانە کەشیان هیچ رەوایەتیەکی یاسایی نییە. بەمانایەکی تر خەلکی کوردستان چون لە ئاستی شەقامدا بەردەوام خەریکی وەرێخستنی نارهزایەتی و نەفرەت لە دەسەلاتن، ئاواش لە ئاستی فەرمی و گەمەیی هەلبژاردنەکاندا، ئەوێان

خستەروو، کە رەوایەتی بەو دەسەلاتە نادەن. لە دۆخیکی ئاوادا، وەرێخستنی هەلبژاردن لە ئاستی ناوخوای کوردستاندا خۆکوژییەکی ئاشکرایە و لەسەر ئاستی رای گشتی دنیا، لە زەویدانی ئەو پشتیوانیەیه کە تائیسنا لێی بەهرەمەند بوون. دیارە یەکییتی و پارتی و هاوبەشەکانیان لە دەسەلاتی هەرێمدا، لەسەر بنەمای هەلبژاردنەکان بە دەسەلات نەگەشتوون و لە رێگای هەلبژاردنەکانیشەو، لە دەسەلات ناخوێن، بەلام گەورەترین چەکی پرۆپاگەندەیی رەوایەتی بەخشین بەخۆیان بانگەشەکانیان لە پەپوێند بە دیموکراسی و هەلبژاردنەوێ لە دەست دەدەن.

بۆیە چ پارتی و چ یەکییتی و گۆران... سەرباری هەر ناکوکی و مەملانییە کە لە گەڵ یەکتەری هەیان، بەلام لەو خالەدا کۆکن، کە جەماوەریکی تورەو نارازی لە بەرامبەر خۆیاندا دەبین و پێشمەرگی هەر هەلبژاردنیکی بەو دەزانن، کە پاشەکشە بە بزووتنەوێ نارهزایەتی جەماوەری بکەن و تورەیی جەماوەری خاوبکەنەو تا خۆیان لە شکستیکی دووبارە بەدوور بگرن. بەشدارینەکردنی خەلکی کوردستان لە هەلبژاردنەکاندا، هەر رەتکردنەوێ کایەیی هەلبژاردنەکان و

بەشکستیکی نییە، بەلکو بەمانای ناوتە بە دەسەلاتیان. دواخستنی هەلبژاردنی ئەمجارە راستەوخۆ ریشەیی لە بزووتنەوێ نارهزایەتی خەلکی کوردستاندا یە خانەوادەیی دەسەلات بە دەستی کوردستان پێویستیان بە کاتە بۆ زەمینە سازکردن بۆ هەلبژاردنیکی کە رەوتی نارهزایەتیەکان خاوبکاتووە و چەکی بایکۆت لە جەماوەر بە نیتەو. بەواتایەکی تر دواخستنی هەلبژاردن ئامادەکارییە بۆ رووبەر و بوونەوێ یەکی ئاشکرا لە گەڵ تورەیی و نەفرەتی جەماوەری، کە خواستی رامالینی دەسەلاتی هەیه. هاتوهارای بەشیکی لە بۆرژوازی نارازی و ئۆپۆزسیۆنە بوو لە کە و چەند ئەندام پەرلەمانیکی دابەستەو خانەنشیکراو لەسەر قوتی خەلکی کوردستان، لە ژێر ناوی وەستانەو بەرووی دواخستنی هەلبژاردندا تەواو کەری هەمان پلانی دەسەلاتی بۆرژوازی کورد و هەولیکە بۆ جوانکردنی پرۆسەیی هەلبژاردن و پەرلەمانی پارێزەری ئەو دەسەلاتە. پەرلەمان لە ژێر سایەیی دەسەلاتی میلیشیایی ئەزادابا بێت، یان پەرلەمان لە ژێر سایەیی ولاتیکی دامەزراوەیی و

په‌له‌مانه‌کانی تر ده‌که‌ن که له‌په‌رله‌مان بکشینه‌وه و ژماره‌یه‌کی‌شان کشانه‌وه به‌پاساوی ئه‌وه‌ی په‌رله‌مان ماوه‌ی یاسایی به‌سه‌رچوو و شه‌ریه‌تی یاسایی نه‌ماوه، که‌چی ئه‌م جه‌نابانه ئه‌رک ناکیشن یه‌ک تاکه ده‌سته‌که‌وتی ئه‌و په‌رله‌مانه بخه‌روو. جیا له‌وانه ئه‌گه‌ر ئه‌و ئه‌ندام په‌رله‌مانانه، له‌به‌رامبه‌ر بيمافی و سه‌رکوتی ئازادیه‌کان و خۆپیشاندهران، له‌به‌رامبه‌ر لوشدانی مووچه‌ی کرێکاران و کارمه‌ندان و مووچه‌ی پاشه‌که‌وتکاره‌کان، له‌به‌رامبه‌ر کوشتاری به‌رده‌وام و روژانه‌ی ژنان، له‌به‌رامبه‌ر ئۆکه‌رپیشه‌یی ئاشکرای حزبه‌کان بۆ ولاتانی ناوچه‌که، له‌به‌رامبه‌ر ده‌ستگیرکردنی بيمافی یاساوی گیراوه‌کانی بادینان و تاد، ده‌ستیان له‌کار بکیشایه‌ته‌وه، له‌وانه‌بوو که‌سانیک برۆیان پي‌بکه‌ن که له‌خه‌می یاساوی ریزگرتن له‌ده‌نگی ده‌نگه‌رانانان... به‌لام کاتیک ئه‌و ریزه له‌ئه‌ندام په‌رله‌مان و حزبه‌کانیان له‌به‌رامبه‌ر سه‌ره‌کیتین کیشه‌ی خه‌لکی

شێواندی رای گشتی و به‌ره‌و نیشاندانی ده‌سه‌لاتی حزبوکراتی بۆرژوازی کورد. خه‌لکی کوردستان چۆن به‌بايکوټ و به‌شدارینه‌کردن له‌هه‌لبژاردنی پيشوودا، گورزیکي کوشنده‌یان له‌پيگه‌ی حزبه‌کانی بزوتنه‌وه‌ی کوردایه‌تی داو نیشانداندا که په‌رله‌مان ریگایه‌ک بۆ باشکردنی هه‌لومه‌رجی ژيان و گوزهرانیان نییه‌و هه‌یچ چاوه‌روانیه‌ک بۆ گۆرانکاری و ته‌نانه‌ت بۆ ده‌ستاوده‌ستکردنی ده‌سه‌لات له‌ریگای هه‌لبژاردنه‌کان و په‌رله‌مانه‌وه به‌شوینیک ناگات... ئاواش ده‌بی‌ت هه‌وله‌کانی باله‌ نارازیه‌کانی بۆرژوازی کورد و ئه‌و نوخبه‌ سیاسییه، ریسوابکه‌ن که ده‌یانه‌وی‌ت ئابرو بۆ هه‌لبژاردن له‌ژیرسایه‌ی ده‌سه‌لاتی میلشیاایدا بگيرنه‌وه و په‌رله‌مان وه‌کو کاریکاتۆریکی فریوکارانه و ده‌مه‌زراوه‌یه‌کی فه‌رمی و پیرۆز بخه‌نه‌ روو... هه‌ندیک له‌و ئه‌ندام په‌رله‌مان و نوخبه‌ سیاسییه‌ی ناسیونالیزمی کورد بانگه‌وازی ئه‌ندام

دیموکراسی ئه‌وروپا و ئه‌مریکادا بی‌ت... هه‌یچ له‌ راستیه‌ ناگۆریت، که ئه‌رکی به‌رگریه له ده‌سه‌لاتی بۆرژوازی و کۆمپانیاکان. وه هه‌رکاتیک په‌رله‌مان که‌وته به‌رامبه‌ر به‌ده‌سه‌لات و به‌رژه‌وه‌ندی کۆمپانیاکان، به‌ساده‌یی دایده‌خه‌ن. ئه‌م به‌شه له‌ بۆرژوازی نارازی کورد و ئه‌و ده‌نگه نارازیانه‌ی تری ئه‌ندام په‌رله‌مانه‌کان و نوخبه‌یه‌کی سیاسی له‌هه‌ریه‌دا، کاتیک ده‌لین ماوه‌ی یاسایی په‌رله‌مان ته‌واو بووه‌و شه‌ریه‌تی نه‌ماوه، به‌خه‌لکی کوردستان ده‌لین، که په‌رله‌مان نوینه‌ری خه‌لک بووه، ده‌لین دامه‌زراوه‌یه‌کی فه‌رمی بووه، پیرۆزی په‌رله‌مان ده‌خه‌نه روو... ئه‌وه له‌کاتیک‌دا په‌رله‌مانی کوردستان به‌دریژی ۳۰ سالی رابردو و نه‌ک هه‌ر پیرۆز نه‌بووه، به‌لکو به‌کرده‌وه وه‌سیله‌یه‌کی هه‌لخه‌له‌تینه‌رانه‌ی بی رۆل و گوگیری ده‌سه‌لاتی میلشیاایی بۆرژوازی کورد بووه، بۆ خۆلکردنه‌ چاوی خه‌لکی کوردستان و له‌وه‌ش زیاتر بۆ

سکرێتیری کۆمیتیه‌ی ناوه‌ندی : **عوسمانی حاجی مارف**

مۆبایل: 00964(0)7701570050

Email: Osman_maruf@yahoo.com

سه‌رۆکی مه‌کته‌بی سیاسی: **خه‌سه‌ره‌و سایی**

00964(0)7701521043

Email: saya.xasraw@yahoo.co.uk

رێکخراوی ده‌شتی جه‌مال: **ده‌شتی جه‌مال**

Mob: 0044(0)7856032991

Email: dashtyjamal@gmail.com

ئۆکتۆبەر

ئۆرگانی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان

سه‌(نوسه‌ر) : موحسن که‌ریم

شایبه‌ر: 07700475533

مۆبایل: 0044(0)7394013135

oct.1917@yahoo.com

ئۆکتۆبەر له‌ فه‌یسبووک:

October بلاوکاراوه‌ی ئۆکتۆبەر

ئۆکتۆبەر بخویننه‌وه و به‌ده‌ستی دۆستان و ئاشایانی خۆتانی بگه‌یه‌ن!

جامی جیهانی یان گۆرستانی کریکاران !

مستەفا باھیر

قەتەر دروستیان کردووە بۆیان
رزگاری بێت لە کاتیگدا که
برایهکی یاخود کهسیکی نزیک
دەمریت هەولەدات بەهەر
جۆریک بوە پارەیهک پەیدا
بکاتو ئەو مردووە لەگەڵ

خۆی بباتووە بۆ ولاتەکهی
خۆی که زیاتر مەبەست
لەوکارە رزگار بونیەتی لەو
ولاتە. بەرامبەر بەم کارە
نامرۆقانهی دەولەتی قەتەر،
بەشیکی زۆر لە ئازادبوون
و نەقابه کریکاریهکان و
ئەحزابی کۆمۆنیستی و
سۆسیالیستی بە تاییبەتی لە
ئەوروپا هاتونەتە دەنگ. لەژێر
ناوێشانی " یاریهکانی تۆپی پێی
جیهان راگرن" ، حزبی چهپی
بەلجیکی راپۆرتیکی بلاو
کردووەتووە و سەرنجی جیهانی
بۆ ئەو کارەساتە راکیشا.
بەشیکی لە یاریزانەکان
بەتاییبەتی یاریزانانی
هەلیژاردەیی تۆپی پێی ولاتی
(نەرویج، هۆلنداوا
،ئەلمانی،فەرەنسا،دانمارک)
داویان کردووە که بەشداری
ئەو یاریانە نەکەن که لەقەتەر
ئەنجام دەدریت. نەقابه
کریکاریهکان لە نروچ دژی
ئەم کارە وەستاوئەتووە
فشاریان بۆ فیفاو دەزگا
دەولەتیهکان هێناوەو تا بەر
بەم کارەساتە بگرن.

لەژێر ئەم فشارانەدا دەولەتی
قەتەر ناچار بوو که کۆمەڵیک
چاکسازی بکات، بەلام زۆریک
دەلێن چاکسازیهکی قەتەر
دەوریکی ئەوتووێ نەبوە لە
سەر ژیان و گوزهرانی
کریکارهکان . مردنو
خۆکوشتنو سوکایهتی کردن
بەکریکاران لە لایەن

سەرمايه دارانی ولاتی

پێدەکەن که رۆژانە نزیک بە
۱۴ کاتژمێر لەبەر ئەو گەرمایە
کاردهکەن. هەرچەندە بە
گوێرهی یاسای قەتەری لە
هاویناندا بەهۆی گەرمای
زۆرەو نابیست کریکاران لە
کاتژمێر ۱۱،۳۰ بۆ کاتژمێر ۱۵
لەبەر هەتاو کاربەکن، بەلام
ئەم کریکارانە رۆژانە ۱۴
کاتژمێر لەبەر ئەو هەتاو
گەرمە کاری بیناسازی دەکەن.
بەهۆی رەچاوانەکردنی
سەلامەتی شوینی کار و چەند
هۆکاری تر ، بوەتە هۆی ژیان
لەدەستدانی ژمارهیهکی یەكجار
زۆر لەو کریکارانە. بەگوێرهی
دوایین راپۆرتی بلاوکرارهی
گاردیانی بەریتانی لە سالی
۲۰۱۱ تاوێکۆ سالی ۲۰۲۰
زیاتر لە ۷ حەوت هەزار
کریکاری بیانی لە ولاتی قەتەر
بەهۆکاری جیاواز ژیانان
لەدەست داو. دەولەتی قەتەر،
گەڕینیتهووە بۆ ولاتەکانی
خۆیان بەلکو زۆر جار بەکۆمەڵ
لە بیابانەکاندا دەکرین بە ژێر
خۆلەو.

ئەم کریکارانە کاتیکی لای
خاوەن کارهکه دەستدەکەن
بەکارکردن هەمو بەلگەکانیان
لیوێر دەگیریت وەک پەساپۆرت
و پیناسەیی (هویهیی)
شەخسی بۆ ئەوێ نەتوانن
هەلبێن. ئەگەر کریکاریک
بیهوێت لەو دۆزەخهیی که
سەرمايه داران و دەولەتی

بنگلا دیش، نیپال. میسر " .تاد
بیتیت. ئەم کریکارانە خۆیان
ناتوانن سەربەخۆ بین بۆ
ولاتی قەتەر و پێویستیان بە
یهکیک هەیه پشنگیریان بکات
ببیتە (کەفیلیان). بۆئەم
مەبەستەش چەندەها کۆمپانیایا
دروست بوە . کریکاران
بۆئەوێ بگەنە قەتەر
ناچاردەبن که پششەکی هەندیک
پارەبدەن بەو کۆمپانیانە،
ئەویش کۆمەڵیک بەلێن دەدا بە
کریکاران که هەر کریکاریک لە
لایەن خاوەنکارهکهیهو " .
موچەیی مانگانەیی ۲۷۵ دۆلار ،
شوینی نیشتەجی بوون،
خواردنو خواردنەو،
خزمەتگوزاری تەندروستی ،
هیللی ئەنتەرنیست بۆ
پەيوەندیکردن بە
کەسوکاریانەو، هەمو
پیداویستیهکی سەلامەتی
کارکردن وەک جلو بەرگ و
دەسکیش و کلاویان بۆ دابین
دەکرێ و لەگەڵ چەندەها
بەلێنی تر.

بەلام کاتیکی ئەم کریکارانە
دەگەنە ولاتی قەتەر وەک کۆیلە
خاوەنی کۆمپانیاکە دەیان
فرۆشیت بە سەرمايه دارە
قەتەریهکان، ئەوانیش
موچەیهکی یەكجار کهمیان
دەدەن که جاری واهیه ئەو
موچە کهمەش بە ۶ مانگ
جاریک وەریدەگرن، شوینیکی
ناتەندروست بۆ نوستن و
خواردنیکی خراپیان دەدەن.
کاریکی یەكجار زۆریان

بەریاروایە یاریهکانی جامی
جیهانی تۆپی پێ بۆ سالی
۲۰۲۲ لە ۲۰ نوڤمبەر لە
ولاتی قەتەر دەست پێکات، لە
سەرتاسەری جیهاندا بەسەدان
ملیۆن کەس زۆر بەشەوقو
زەوقووە چاوەروانی
چرکەساتی دەستپێکردنی
یاریهکانی جامی جیهانی تۆپی
پێن، بەبێ ئەوێ بێر لەو
بکریتهووە که ئەم هەمو
ئامادەکاریه لە کۆیو
سەرچاوهی گرتوو، بەشانو
بازوی کام هیز دروستکراو.
یاخود ئەم کارانە بویتە
هۆکاری مەرگ و چەوسانەو
هیلاک بوون و بێ نان و
ئاوکردنی هەزاران کریکار. لە
هەر ولاتیکی ئەم یاریه جیهانیه
ئەنجام بدریت بەهۆی ئەوێ
که میوانیکی یەكجار زۆر روو
دەکەن ئەوشوینە، پێویستی
بە دروستکردنی کۆمەڵیک
خزمەتگوزاری هەیه، بەتاییبەتی
لە بواری بیناسازی وەک
دروستکردنی " گۆرەپان بۆ
ئەنجامدانی یاریهکان ،
پستوران، هۆتیل ، جیگای
تاییبەت بۆمانەوێ
یاریزانەکان، هاتوچۆ ....تاد".
دەولەتی قەتەریش ، بۆ
ئەنجامدانی ئەم کارانە پێویستی
بەهیزو بازوی چینی کریکارە .
لە ۹۵٪ هیزی کاری قەتەر لە
کریکارانی بیگانە پێکهاو.
هەربۆیه قەتەر ناچاربوو
نزیکهی ۲ ملیۆن کریکار لە
هندستان، سریلانکا، پاکستان،

نایا دژایە تیکردنی دین پێشیلکردنی ئازادیی بۆچوون و بیروباوەری نیه!

وێلامی مەنسور حیکمەت بە پرسیارێکی وەرژنامەیی (پرسش) لە میژگەردی "بالاکردن و ئاوابوونی ئیسلامی سیاسی" ..

زستانی ساڵی ۲۰۰۱

منصور حکمت: من باسی دینی خۆریکخستوو و "پیشەسازی دینی" ئەکەم، ئەکەم بیروباوەری دینی. هەموو کەسێک دەتوانی هەر بیروباوەری هەبیت و دەربەریت و جاری بدات و خەلگی لە دەور ریکبخت. پرسیار ئەوەیە کە کۆمەلگە چ رێوشوینیکیک دائەنیت بۆ پارێزگاری لە خۆی. کۆمەلگەیی ئەمڕۆ هەول ئەدات منالان بە دەور بگریت لە پروپاگەندەکانی پیشەسازی جگەرەو بیانپارێزیت. لەبارەیی پیشەسازی دینی شەو دەکرێ هەمان کار بکریت. ئینسانی جگەرەکش هەموو مافیکی خۆی هەبێ و دەتوانی هەر دامەزرێ و ئەنجومەنیک بۆ پروپاگەندەکردن بۆ باشیەکانی تووتن و یەکخستنی جگەرەکشەکان دروست بکات. بەلام ئەمە بەمانای دەرگا خستەسەرپشت نیه بۆ پیشەسازی جگەرە. دەرگای دینی ئیسلام و دینە سەرەکیەکانی دیکە (مەسیحی، یەهودی، هیندۆسی و تاد...)، ئەنجومەنی دڵخوازانەیی ئەو کەسانە نین کە باوەریان بە ئەندێشەییەکی دیاریکراو هەبێ، دەرگای سیاسی و دامەزرێ مایلی زۆر گەورەن کە هەرگیز بە شێوەیەکی واقعی حیساب و کیتابییان لەگەڵدا نەکرێ، ئەگەر سەرئێوە دەبیت دەبیت کە فیفا وەک کۆمپانیایەکی بیجگە لەوەی کاری بازرگانی بەم یاریانە دەدەکات بوو و دەسیلەیک بە دەست و لاتانی پۆژئاواو. ئەو دەولەتە فیفا بەکار دەهێنن بۆ فشار خستە سەر ئەو و لاتانەیی کە نە یاریان، بە بەرچاوی فیفاو زیاتر لە ۷ هەزار کریکار لە قەتەر بە هۆی مامەلەیی نامرۆفانەیی خاوەن کارو کاربەدەستانی و لاتانی قەتەر بە شێوازی جیاوژ مردون. هەرچەندە لە لایەن ئازادی

نەخراوەنەتە ژێر ریکی قانونە عیلمانیەکانی کۆمەلگەو و مەسئول نەبوون لە بەرامبەر کردەوێکانی خۆیاندا. هیچ کەسێک حاجی روحووللا خومەینی نە کیشایە دادگا لە سەر دەرکردنی فتوای کوشتنی سەلمان روشدی. ئەمە لە کاتی کە هاندان بۆ کوشتنی ئینسان لە هەموو و لاتانی جیهاندا تاوانە. ئەمە هێشتا گۆشەییەکی بچووکە لە تۆریکی کوشتووبەر و برینی ئەندامەکانی لەشی ئینسان و تۆقاندن و ئینسان رفاندن و شەکنجەو ئازاردانی منالان. بەبروای من کارتیلی ماددە بێهۆشکەرەکانی مەدی ئین (سکوبارەکان) و

بازرگانانی چین و مافیای ئیتالیا (و ئەمریکا) بە ئەندازەیی پەنجە بچووکێ دینە خۆریکخستووێکان نابن. من باس لە خەباتیکی رهواو بەرنامەریژیکراوی کۆمەلگەییەکی ئازادو کراوە ئەکەم لە دژی ئەم دەزگاو دامەزرێوانە. لە هەمان کاتدا برابوون بە هەر شتیکی، تەنانت دواکەوتووترین و دژی ئینسانیتیرین بیروباوەر، بە مافی حاشا هەلنەگری هەر ئینسانیک ئەزانم.

قەتەرەو بەردەوام. تا ئیستاش کریکاران ئازاد نین ئەگەر کارەکیان بەدڵ نەبوو، کار نەکەن. تائیسستاش هەموو پێداویستیەکی سەفەرکردنی کریکارەکان لە لای خاوەنکارە، کریکاران بە بێ بوونی کەفیل ناتوانن بچن بۆ ئەو و لاتە. بەگشتی یاری تۆپی پێ وادیتە پیش چاو کە دەسیلەیکە تەنھا بۆ خۆشی و سەرگەرمی، فیفا دەزگایەکی بۆ بەریخستنی ئەم یاریانە و بیلایەنە دەروانییە روداوێ سیاسیەکان، بەلام

خوێنۆ نەقەبە کریکارەکان و حزبە کۆمۆنیستەکانەو و فشاریکی گەورەیی لەسەر، بەلام نەیتوانیوێ هەتاوێکو ئیستا هەنگاوی جیدی بنیت بۆ باشترکردنی ژیانی ئەو کریکارانەیی کە لە قەتەر کار دەکەن. بەلام لەسەر داوی ئەو و لاتانە روسیایان لە پێشبرکێکە دەرکردوێ بە بیانوی ئەوەی کە هێرشێ کردوێ سەرا ئۆکرانیا، ئیستاش دەنگۆی ئەوە هەبێ کە ئیرانیی دور دەخەریتەوێ لەو پێشبرکێکە بە بیانوی

کوشتنی خۆپیشاندەرەکان. لە کاتی کە دەولەتانی بۆرژواوی رۆژواوی نەک هەر دۆستی خەلگی ئیران نین، بەلکو نەخشیان هەبوو هەبێ لە کارەساتەکانی خەلگی زەحمەتکێشی ناوچەکەو دنیا. لە کارەکانی فیفا گومان لەوەدا ناهێلێتەوێ کە دەزگایەکی بە دەست دەولەتە رۆژ ئاواکان بۆ مەرامی سیاسی خۆیان بە کاری دین، کاربەدەستانی فیفا سودمەندی گەورە دەبن.

۸/۱۱/۲۰۲۲

بەهرەمەندبوونی کریکارانی کوردستان لە یاساکاریکی پێشروو و هاوچەرخی مەسەلەییەکی دەستبەجیی و هەنووکەییە بۆ پاراستنی ژیا و کەسایەتی و داوینکردنی مافەکانی کریکاران!